EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 3.7.2024
COM(2024) 266 final

KOMISSION KERTOMUS

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamisesta vuonna 2023

Sisällysluettelo

1. Johdanto 2

2. Tietojen ja asiakirjojen asettaminen saataville rekisterien ja internetsivustojen välityksellä 3

3. Asiakirjoihin tutustumista koskevien hakemusten tarkastelu 4

3.1. Hakemusten määrä (liitteessä olevat taulukot 3 ja 4) 4

3.2. Hakemusten jakautuminen Euroopan komission pääosaston/yksikön mukaan (liitteessä oleva taulukko 5) 5

4. Tutustumisoikeudesta tehtävien poikkeusten soveltaminen 7

4.1. Pyydettyihin asiakirjoihin myönnetyt tutustumisoikeudet ja tutustumisoikeuden epäämiset (liitteessä olevat taulukot 8 ja 9) 7

4.2. Pyydettyihin asiakirjoihin sovelletut poikkeukset (liitteessä oleva taulukko 10) 8

5. Kantelut Euroopan oikeusasiamiehelle 9

6. Asiakirjoihin tutustumista koskeva uusi oikeuskäytäntö 9

6.1. Unionin tuomioistuin 9

6.1.1. Aineellisten säännösten selventäminen 9

6.2. Unionin yleinen tuomioistuin 9

6.2.1. Aineellisten säännösten selventäminen 10

6.2.2. Menettelysääntöjen selventäminen 11

6.3. Euroopan komissiota vastaan vuonna 2023 nostetut uudet kanteet 11

1. JOHDANTO

Tämä vuosikertomus on laadittu Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001[1], jäljempänä ’asetus (EY) N:o 1049/2001’, 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Kertomus koskee asetuksen (EY) N:o 1049/2001 täytäntöönpanoa Euroopan komissiossa vuonna 2023, ja se perustuu tilastotietoihin[2], joista esitetään tiivistelmä liitteessä. Kertomuksessa viitataan myös Euroopan oikeusasiamiehen havaintoihin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 täytäntöönpanosta Euroopan komissiossa sekä EU:n tuomioistuinten tuomioihin.

Avoimuus, lahjomattomuus ja vastuuvelvollisuus ovat oikeusvaltioon perustuvan demokratian ehdottomia edellytyksiä. Ne ovat keskeisiä periaatteita, joilla edistetään hyvää hallintotapaa, lisätään luottamusta päätöksentekoprosessiin ja parannetaan siten julkisten instituutioiden legitimiteettiä ja uskottavuutta. Euroopan komission avoimuussitoumuksen kulmakivenä on sen turvaaminen, että kansalaisten oikeus tutustua toimielinten hallussa oleviin asiakirjoihin toteutuu tehokkaasti.[3] Tiedot asiakirjoista, jotka on annettu kokonaan tai osittain tutustuttaviksi 4 luvussa tarkemmin kuvatulla tavalla, vahvistavat sen, että Euroopan komissio on sitoutunut oikeuteen tutustua asiakirjoihin osana yleistä avoimuuspolitiikkaansa.

Euroopan komission eri pääosastot ja yksiköt käsittelevät asiakirjoihin tutustumista koskevat alkuperäiset hakemukset hajautetusti. Vuonna 2023 alkuperäisiä hakemuksia oli 7 274. Uudistettujen hakemusten määrä oli 599. Uudistetulla hakemuksella tarkoitetaan hakemusta, jossa hakija pyytää pyyntöönsä saaman vastauksen uudelleen tarkastelua sen jälkeen, kun asiakirjaan tutustuminen on evätty kokonaan tai osittain. Uudistetut hakemukset käsittelee avoimuudesta, asiakirjahallinnosta ja asiakirjojen julkisuudesta vastaava pääsihteeristön yksikkö, jotta voidaan varmistaa alkuperäisten vastauksien riippumaton hallinnollinen tarkastelu.

Edellä mainittu yksikkö hallinnoi myös koko Euroopan komissiossa käytössä olevaa sisäistä EASE-tietojärjestelmää (Electronic Access to European Commission Documents). EASE-tietojärjestelmä otettiin komissiossa käyttöön syyskuussa 2022. Siinä on kaksi osaa:

(1). uusi verkkoportaali[4], jonka kautta kuka tahansa voi – muiden toimintojen ohella – hakea lisätietoja oikeudesta tutustua asiakirjoihin, toimittaa alustavia ja uudistettuja hakemuksia, saada ohjeita, seurata käynnissä olevia ja aiempia tapauksia, hallita henkilötietojaan, olla yhteydessä komissioon, vastaanottaa vastauksen sähköisesti ja hakea muille hakijoille tutustuttavaksi annettuja asiakirjoja; ja

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43).

[2] Prosenttiluvut on pyöristetty lähimpään desimaaliin. Tilastot kuvastavat muun muassa vuonna 2023 saatujen hakemusten ja niihin annettujen vastausten määrää. Niistä saadaan tarkempaa tietoa edellisiin vuosiin verrattuna sen jälkeen, kun tietoihin on tehty tavanomaiset koodaukseen liittyvät korjaukset. Tästä syystä tässä kertomuksessa ja edellisissä kertomuksissa esitetyt luvut saattavat hieman erota toisistaan.

[3] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy_fi

[4] https://ec.europa.eu/transparency/documents-request/home

(2). uusi asianhallintajärjestelmä, jonka avulla komission henkilöstö voi rekisteröidä, jakaa oikeaan yksikköön ja käsitellä asiakirjoihin tutustumista koskevia hakemuksia.

EASE-tietojärjestelmä on korvannut vanhan GestDem-tietojärjestelmän. Uusi järjestelmä tuo tehokkuusetuja, ja osittain sen ansiosta komission asiakirjoihin tutustumista koskevien hakemusten toimittaminen ja käsittely on jatkossa entistä automatisoidumpaa, selkeämpää ja avoimempaa sekä suurelle yleisölle että komissiolle.

Historiallisten arkistojen yksikkö, jäljempänä ’arkisto’, avustaa komission osastoja aiempien komission jäsenten ja heidän kabinettiensa arkistoihin liittyvien asiakirjoihin tutustumista koskevien hakemusten käsittelyssä. Arkisto tarjosi vuonna 2023 apuaan 213 tapauksessa[5]: eniten pääsihteeristölle (42), tutkimuksen ja innovoinnin pääosastolle (19), oikeudelliselle yksikölle (12) ja oikeus- ja kuluttaja-asioiden (12), sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan (10) sekä liikenteen ja liikkumisen (10) pääosastoille.

2. TIETOJEN JA ASIAKIRJOJEN ASETTAMINEN SAATAVILLE REKISTERIEN JA INTERNETSIVUSTOJEN VÄLITYKSELLÄ

Euroopan komissio julkaisee ennakoivasti monenlaisia oikeudellisia, poliittisia, hallinnollisia ja muita asiakirjoja eri verkkosivustoilla ja rekistereissä.[6] Monet näistä asiakirjoista ovat saatavilla komission asiakirjarekisterissä (RegDoc), delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten rekisterissä ja muissa pääsihteeristön hallinnoimissa komission toimintaan liittyvissä rekistereissä. Osa asiakirjoista on pääosastojen hallinnoimilla verkkosivuilla tai EUR-Lex-tietokannassa[7].

Vuonna 2023 komission asiakirjarekisteriin lisättiin 11 501 uutta asiakirjaa (ks. liitteessä oleva taulukko 1), jotka kuuluivat seuraaviin luokkiin: C, COM, JOIN, OJ, P, PV, SEC tai SWD[8].

Vuonna 2023 Europa-palvelimen uudella ”Asiakirjojen saatavuus” -sivustolla[9] kirjattiin 7 613 ja uudessa julkisessa EASE-portaalissa[10] 6 142 katselukertaa (ks. liitteessä oleva taulukko 2).

[5] Vuonna 2022 apua annettiin 145 tapauksessa.

[6] Lähteiden luettelo on saatavilla esimerkiksi seuraavalla sivustolla: https://commission.europa.eu/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/access-documents/how-access-commission-documents_fi

[7] https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=fi

[8] Luokat ovat seuraavat: C: komission yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvat säädökset, COM: komission lainsäädäntöehdotukset ja muut sen muille toimielimille toimittamat asiakirjat sekä niiden valmisteluun liittyvät asiakirjat, JOIN: komission ja korkean edustajan yhdessä antamat säädökset, OJ: komission kokousten esityslistat, P: komission puheenjohtajan päätökset, PV: komission kokousten pöytäkirjat, SEC: muihin luokkiin kuulumattomat komission asiakirjat ja SWD: komission yksiköiden valmisteluasiakirjat.

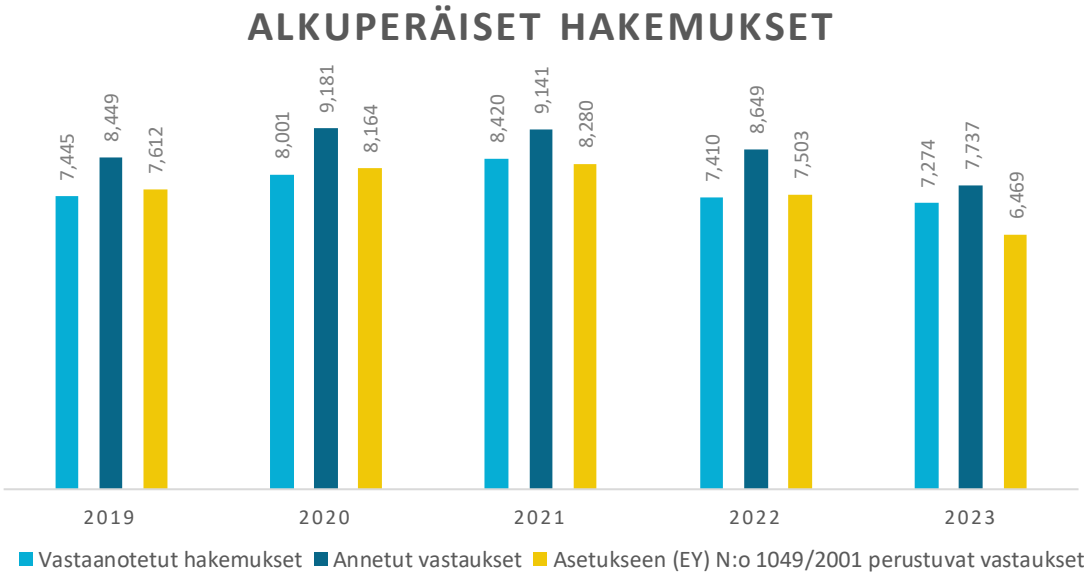
[9] https://commission.europa.eu/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/access-documents/how-access-commission-documents_fi

[10] https://ec.europa.eu/transparency/documents-request/home

3. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMISTA KOSKEVIEN HAKEMUSTEN TARKASTELU

3.1. Hakemusten määrä[11] (liitteessä olevat taulukot 3 ja 4)

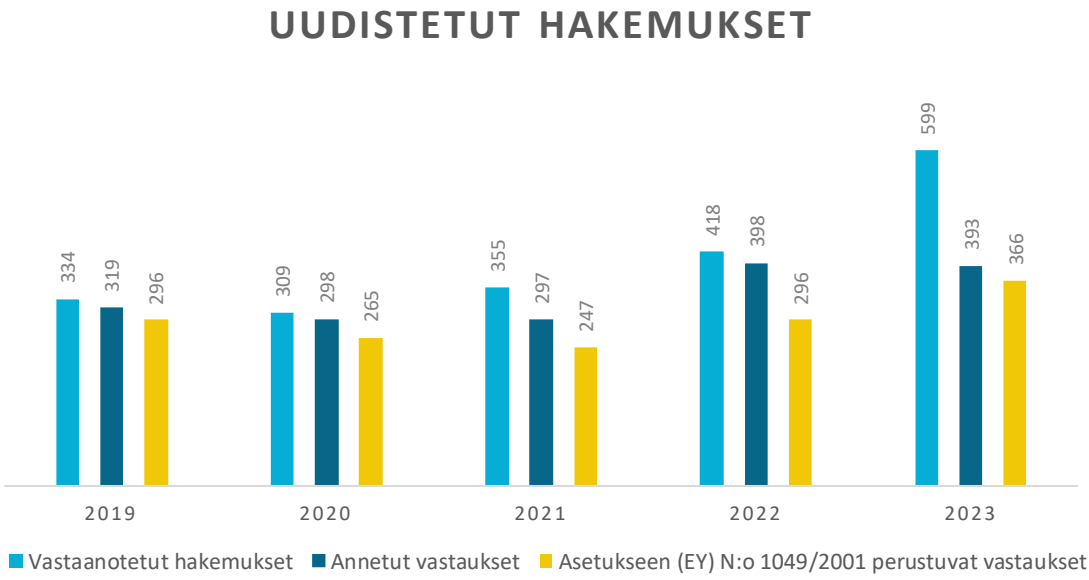
Kuten jäljempänä olevasta kaaviosta käy ilmi, alkuperäisten hakemusten määrä vuonna 2023 oli 7 274. Euroopan komissio antoi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla 6 469 vastausta ja kaiken kaikkiaan 7 737 vastausta.[12]

Uudistettuja hakemuksia saatiin vuonna 2023 kaikkiaan 599 eli huomattavasti – yli 43 prosenttia – enemmän kuin vuonna 2022. Euroopan komissio antoi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla 366 vastausta ja kaiken kaikkiaan 393 vastausta.

[11] Liitteessä olevissa taulukoissa 6 ja 7 esitetään tilastoja hakijoiden yhteiskunnallisesta ja ammatillisesta profiilista ja maantieteellisestä alkuperästä.

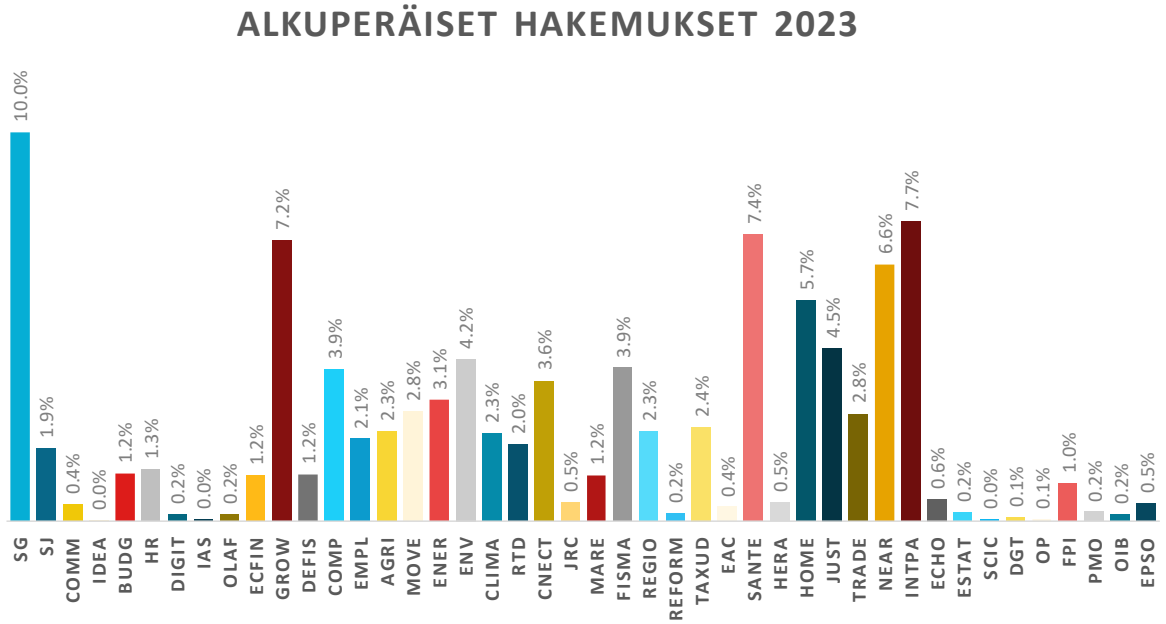
[12] Yksi pyyntö voi koskea useita komission eri yksiköiden hallussa olevia asiakirjoja ja voi sen vuoksi johtaa useaan eri vastaukseen. Useita pyyntöjä voidaan toisaalta joissakin tapauksissa yhdistää. Tällöin vastauksia annetaan vain yksi. Vastausten lukumäärä sisältää Euroopan komission kaikentyyppiset jatkotoimet, kuten asetukseen (EY) N:o 1049/2001 perustuvat vastaukset (myös tapaukset, joissa asiakirjoja ei ole komission hallussa) ja muiden säädösten nojalla annetut vastaukset (esimerkiksi hakemuksen sisällön tai hakijan aseman vuoksi), ja edellisten lisäksi tapaukset, joissa asian käsittely on lopetettu, koska hakijat eivät ole antaneet pyydettyjä selvennyksiä tai täyttäneet menettelyvaatimuksia.

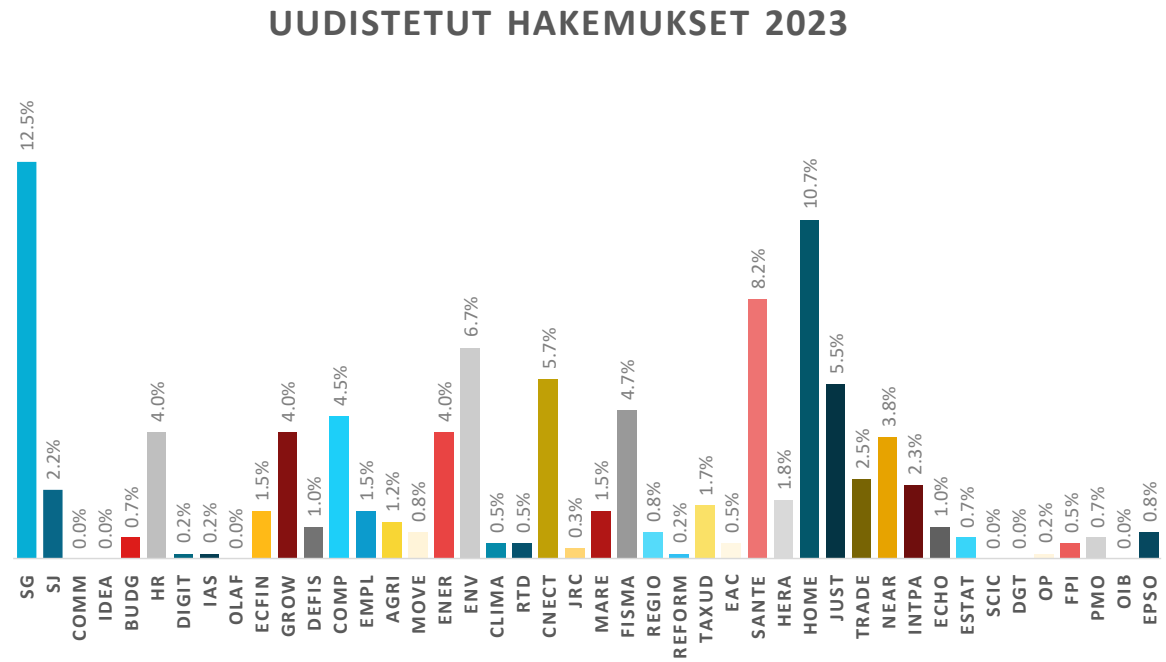
3.2. Hakemusten jakautuminen Euroopan komission pääosaston/yksikön mukaan (liitteessä oleva taulukko 5)[13]

Vuonna 2023 eniten alkuperäisiä hakemuksia (10 %) toimitettiin pääsihteeristölle. Seuraavina olivat kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto (7,7 %), terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto (7,4 %), sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosasto (7,2 %) ja muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto (5,7 %). Muiden yksittäisten Euroopan komission osastojen osuus oli enintään viisi prosenttia kaikista alkuperäisistä hakemuksista.

[13] Jäljempänä esitetyt Euroopan petostentorjuntavirastoa (OLAF) koskevat tiedot liittyvät yksinomaan hakemuksiin tutustua viraston hallinnollisiin toimiin liittyviin asiakirjoihin. OLAFin tutkintatoimiin liittyviin asiakirjoihin tutustumista koskeviin hakemuksiin sovelletaan kyseisten asiakirjojen erityisen arkaluonteisuuden vuoksi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 täytäntöönpanosta annettujen säännösten 3 artiklan kolmannen kohdan ja 4 artiklan mukaista eri menettelyä. Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) perustamisen jälkeen ainoastaan ulkopolitiikan välineiden hallinnon asiakirjat ovat Euroopan komissiolla. Näitä ulkopolitiikan välineitä koskevat tilastot sisältävät osan Euroopan rauhanrahastolle toimitetuista alkuperäisistä hakemuksista. Euroopan rauhanrahasto on talousarvion ulkopuolinen väline, jolla parannetaan EU:n edellytyksiä toimia maailmanlaajuisena turvallisuuden takaajana. Euroopan komissio otti komission päätöksellä C(2021) 2011 hoitaakseen Euroopan rauhanrahastoon liittyvien avustustoimenpiteiden hallinnoijan, tilinpitäjän ja sisäisen tarkastajan tehtävät. Komissio vastaanotti vuonna 2023 kaikkiaan 15 alkuperäistä hakemusta roolissaan avustustoimenpiteiden hallinnoijana. Uudistettuihin hakemuksiin vastaa rauhanrahaston rahastokomitea. Tässä kertomuksessa ei siis oteta huomioon Euroopan rauhanrahaston uudistettuihin hakemuksiin antamia vastauksia, joita oli kaikkiaan kaksi.

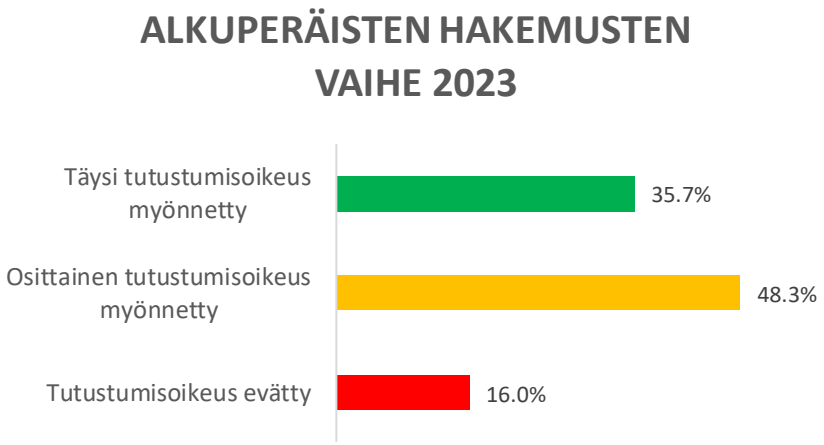
Vuonna 2023 uudistettujen hakemusten osuus oli suurin pääsihteeristön alkuperäisten hakemusten vaiheessa käsittelemien tapausten osalta (12,5 %). Seuraavina olivat muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto (10,7 %), terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto (8,2 %), ympäristöasioiden pääosasto (6,7 %), viestintäverkkojen, sisältöjen ja teknologian pääosasto (5,7 %) ja oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto (5,5 %). Muiden yksittäisten Euroopan komission osastojen osuus oli enintään viisi prosenttia kaikista uudistetuista hakemuksista.

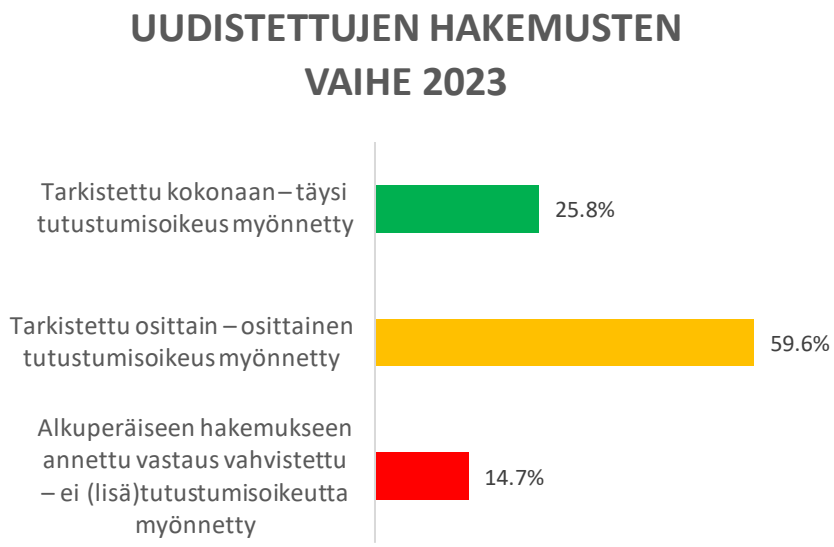

4. TUTUSTUMISOIKEUDESTA TEHTÄVIEN POIKKEUSTEN SOVELTAMINEN[14]

Asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 säädettyyn tutustumisoikeuteen sovelletaan useita poikkeuksia, jotka vahvistetaan asetuksen 4 artiklassa. Tutustumisoikeuden epääminen kokonaan tai osittain on perusteltava vähintään yhdellä jäljempänä lueteltavista poikkeuksista.

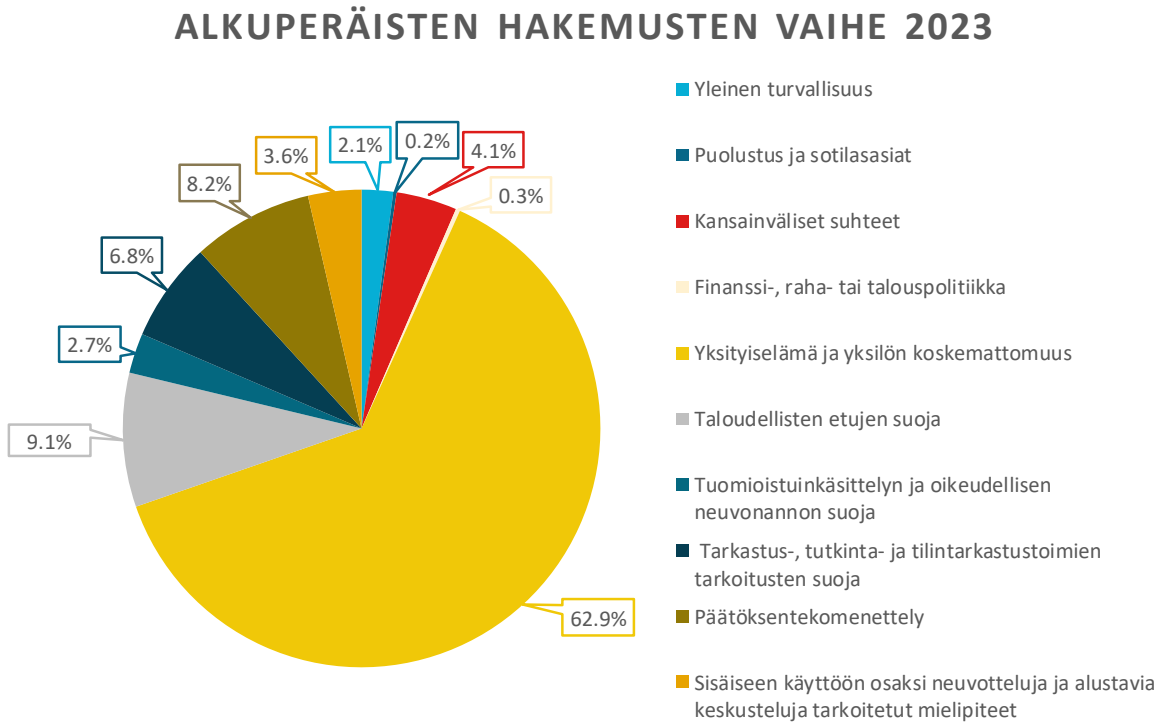
4.1. Pyydettyihin asiakirjoihin myönnetyt tutustumisoikeudet ja tutustumisoikeuden epäämiset (liitteessä olevat taulukot 8 ja 9)

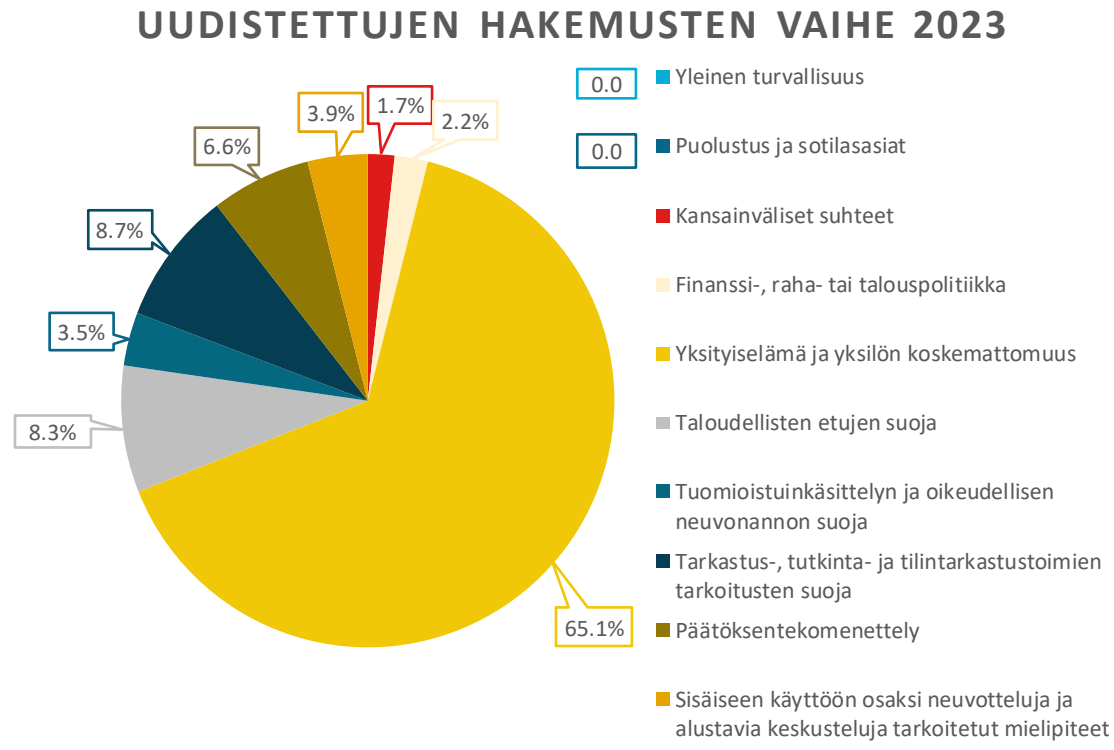

[14] Yksittäiset hakemukset saattavat koskea useita asiakirjoja tai tiettyä aihetta tai menettelyä koskevaa asiakirjakokonaisuutta. Edellisissä vuosikertomuksissa esitetyt tilastot, jotka oli poimittu käytöstä poistetusta GestDem-järjestelmästä, eivät kuvanneet pyydettyjen asiakirjojen määriä. EASE-järjestelmän erittelyn ansiosta tämän kertomuksen 4 luvussa esitetyt luvut kuvaavat EASE-järjestelmässä käsitellyissä, vuonna 2023 päätetyissä tapauksissa pyydettyjen asiakirjojen määriä. Euroopan komissio on myös jatkanut EASE-tietojärjestelmän kehittämistä ja parantamista sen jälkeen, kun tämä uusi järjestelmä otettiin käyttöön syyskuussa 2022. Siirtymän aikana joillakin komission yksiköillä on voinut olla vaikeuksia asiaankuuluvien asiakirjojen lataamisessa järjestelmään teknisten ongelmien tai uuteen järjestelmään sopeutumisen vuoksi.

4.2. Pyydettyihin asiakirjoihin sovelletut poikkeukset[15] (liitteessä oleva taulukko 10)

[15] Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan mukaisesti.

5. KANTELUT EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHELLE

Euroopan oikeusasiamies aloitti vuoden 2023 aikana 96 sellaisen kantelun käsittelyn, jotka kohdistuivat Euroopan komissioon ja joissa asiakirjoihin tutustuminen oli kantelun pää- tai sivuasia, ja sai päätökseen 78 kantelun käsittelyn.[16] Euroopan oikeusasiamies havaitsi hallinnollisia epäkohtia 13 tapauksessa, joista 12:ssa[17] hallinnolliset epäkohdat koskivat vuotta 2023. Muiden 65 asian käsittely lopetettiin ilman huomautuksia tai parannusehdotuksia.

6. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMISTA KOSKEVA UUSI OIKEUSKÄYTÄNTÖ

6.1. Unionin tuomioistuin

Unionin tuomioistuin antoi vuonna 2023 neljä valitusta koskevaa tuomiota[18], jotka koskivat oikeutta tutustua asiakirjoihin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla ja joissa Euroopan komissio oli asianosaisena.

Kolmessa tapauksessa[19] unionin tuomioistuin hylkäsi valituksen. Yhdessä asiassa[20] se kumosi unionin yleisen tuomioistuimen tuomion osittain, hylkäsi valituksen muilta osin ja palautti asian unionin yleiseen tuomioistuimeen.

6.1.1. Aineellisten säännösten selventäminen

Unionin tuomioistuin selvensi vuonna 2023 aineellisia säännöksiä, jotka koskivat oikeudellisen neuvonannon[21] ja päätöksentekomenettelyn[22] suojaan liittyvien poikkeusten soveltamista. Lisäksi tuomioistuin selvensi edelleen ylivoimaisen yleisen edun käsitettä[23].

6.2. Unionin yleinen tuomioistuin

Vuonna 2023 unionin yleinen tuomioistuin antoi 14 tuomiota tai määräystä[24] oikeudenkäynneissä, joissa Euroopan komissio oli asianosaisena ja jotka liittyivät päätöksiin

---

[16] Tilastot koskevat Euroopan oikeusasiamiehen käsittelemiä asioita kaikkien komission osastojen osalta, Euroopan petostentorjuntavirastoa lukuun ottamatta.

[17] Tapaukset 6/2021 (https://www.ombudsman.europa.eu/fi/case/en/60425), 2/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/fi/case/en/60766), 1129/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/fi/case/en/61897), 1203/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/fi/case/en/61954), 1378/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/fi/case/en/62144), 1731/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/fi/case/en/62502), 2000/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/fi/case/en/62765), 1933/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/fi/case/en/62702), 2206/2022 ja 2208/2022 (https://www.ombudsman.europa.eu/fi/case/en/62978), 1053/2023 (https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/fi/64113) ja 1945/2023 (https://www.ombudsman.europa.eu/fi/case/en/65012).

[18] Unionin tuomioistuimen tuomio 7.9.2023, Breyer v. REA, C-135/22 P, ECLI:EU:C:2023:640; unionin tuomioistuimen tuomio 8.6.2023, neuvosto v. Pech, C-408/21 P, ECLI:EU:C:2023:461; unionin tuomioistuimen tuomio 9.11.2023, XC v. komissio, C-527/21 P, ECLI:EU:C:2023:850 ja unionin tuomioistuimen tuomio 27.4.2023, Aeris Invest v. EKP, C-782/21 P, ECLI:EU:C:2023:345.

[19] Tuomiot Breyer v. REA, C-135/22 P, edellä mainittu lähde; neuvosto v. Pech, C-408/21 P, edellä mainittu lähde ja Aeris Invest v. EKP, C-782/21 P, edellä mainittu lähde.

[20] Tuomio XC v. komissio, C-527/21 P, edellä mainittu lähde.

[21] Tuomio neuvosto v. Pech, C-408/21 P, edellä mainittu lähde, 35–39, 55–56, 61, 64–68 ja 70–73 kohta.

[22] Tuomio neuvosto v. Pech, C-408/21 P, edellä mainittu lähde, 86, 88 ja 91 kohta.

[23] Tuomiot Breyer v. REA, C-135/22 P, edellä mainittu lähde, 94, 95, 105 ja 106 kohta sekä Aeris Invest v. EKP, C-782/21 P, edellä mainittu lähde, 37–42 ja 48 kohta.

oikeudesta tutustua asiakirjoihin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla, kun vuonna 2022 tällaisia tuomioita annettiin 26.

Kumoamiskanne hylättiin viidessä asiassa[25]. Kahdessa tapauksessa[26] unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kolmansien osapuolten esittämän väliintulohakemuksen. Lisäksi kahdessa tapauksessa[27] se määräsi poistamaan asian unionin yleisen tuomioistuimen rekisteristä sen jälkeen, kun kantaja oli päättänyt keskeyttää menettelyn. Yhdessä tapauksessa[28] yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen osittain ilmeisen toimivallan puutteen vuoksi (siltä osin kuin unionin yleistä tuomioistuinta pyydettiin määräämään komissio myöntämään tutustumisoikeus pyydettyihin asiakirjoihin) ja osittain sen vuoksi, että asian tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuivat selvästi (siltä osin kuin kanne koski alkuperäistä päätöstä), ja katsoi, että kolmansien osapuolten esittämästä väliintulohakemuksesta ei ollut enää tarpeen antaa lausuntoa. Yhdessä tapauksessa[29] unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi välitoimia koskevan hakemuksen.

Kahdessa tapauksessa[30] unionin yleinen tuomioistuin kumosi Euroopan petostentorjuntaviraston päätöksen ja hylkäsi kanteet muilta osin. Yhdessä tapauksessa[31] tuomioistuin totesi, ettei tutustumisoikeuden epäämistä koskevan implisiittisen päätöksen kumoamiskanteesta ollut enää tarvetta antaa lausuntoa, sekä kumosi Euroopan komission päätöksen siltä osin kuin tämä epäsi oikeuden tutustua jäsenvaltioiden yksittäisten edustajien ääniin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan nojalla ja hylkäsi kanteen muilta osin.

6.2.1. Aineellisten säännösten selventäminen

Unionin yleinen tuomioistuin selvensi vuonna 2023 aineellisia säännöksiä, jotka koskivat kansainvälisten suhteiden[32], finanssi-, raha- tai talouspolitiikan[33], tuomioistuinkäsittelyn[34] ja

---

[24] Määräykset 5.10.2023, Stevi ja The New York Times v. komissio, T-36/23, ECLI:EU:T:2023:608; 5.10.2023, Stevi ja The New York Times v. komissio, T-36/23, ECLI:EU:T:2023:609; 8.9.2023, MBDA France v. komissio, T-154/23; 28.11.2023, Acampora ym. v. komissio, T-423/23, ECLI:EU:T:2023:770; 28.3.2023, Primicerj v. komissio, T-612/22; 15.12.2023, Shopper Union France ja Azalbert v. komissio, T-1071/23 R, ECLI:EU:T:2023:806 ja unionin yleisen tuomioistuimen tuomiot 15.2.2023, Asesores Comunitarios v. komissio, T-77/22, ECLI:EU:T:2023:69; 14.6.2023, Covington & Burling ja Van Vooren v. komissio, T-201/21, ECLI:EU:T:2023:333; 1.2.2023, ClientEarth v. komissio, T-354/21, ECLI:EU:T:2023:34; 12.7.2023, Eurecna v. komissio, T-377/21, ECLI:EU:T:2023:398; 12.7.2023, Vendrame v. komissio, T-379/21, ECLI:EU:T:2023:399; 15.3.2023, Basaglia v. komissio, T-597/21, ECLI:EU:T:2023:133; 6.9.2023, Foodwatch v. komissio, T-643/21, ECLI:EU:T:2023:519 ja 26.7.2023, Troy Chemical Company v. komissio, T-662/21, ECLI:EU:T:2023:442.

[25] Tuomiot Asesores Comunitarios v. komissio, T-77/22, edellä mainittu lähde; ClientEarth v. komissio, T-354/21, edellä mainittu lähde; Basaglia v. komissio, T-597/21, edellä mainittu lähde; Foodwatch v. komissio, T-643/21, edellä mainittu lähde ja Troy Chemical Company v. komissio, T-662/21, edellä mainittu lähde.

[26] Määräykset Stevi ja The New York Times v. komissio, T-36/23, ECLI:EU:T:2023:608, edellä mainittu lähde ja Stevi ja The New York Times v. komissio, T-36/23, ECLI:EU:T:2023:609, edellä mainittu lähde.

[27] Määräykset MBDA France v. komissio, T-154/23, edellä mainittu lähde ja Acampora ym. v. komissio, T-423/23, edellä mainittu lähde.

[28] Määräys Primicerj v. komissio, T-612/22, edellä mainittu lähde.

[29] Määräys Shopper Union France ja Azalbert v. komissio, T-1071/23 R, edellä mainittu lähde.

[30] Tuomiot Eurecna v. komissio, T-377/21, edellä mainittu lähde ja Vendrame v. komissio, T-379/21, edellä mainittu lähde.

[31] Tuomio Covington & Burling ja Van Vooren v. komissio, T-201/21, edellä mainittu lähde.

[32] Tuomio Foodwatch v. komissio, T-643/21, edellä mainittu lähde, 57–59, 65–67, 105–111 ja 113–116 kohta.

[33] Tuomio Asesores Comunitarios v. komissio, T-77/22, edellä mainittu lähde, 57–66 kohta.

[34] Tuomio Troy Chemical Company v. komissio, T-662/21, edellä mainittu lähde, 57–59, 64–69 ja 78 kohta.

päätöksentekomenettelyn[35] suojaan liittyvien poikkeusten soveltamista. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin selvensi edelleen ylivoimaisen yleisen edun käsitettä[36] ja yleistä luottamuksellisuusolettamaa[37].

6.2.2. Menettelysääntöjen selventäminen

Unionin yleisen tuomioistuimen vuonna 2023 käsittelemät tärkeimmät menettelylliset kysymykset koskivat asiakirjojen säilyttämistä koskevia velvoitteita[38] ja oikeudenmukaisen ratkaisun käsitettä[39].

6.3. Euroopan komissiota vastaan vuonna 2023 nostetut uudet kanteet

Vuonna 2023 EU:n tuomioistuimissa nostettiin 19 kannetta, jotka koskivat päätöksiä asetuksen (EY) N:o 1049/2001 mukaisesta oikeudesta tutustua asiakirjoihin ja joissa Euroopan komissio oli osallisena, kun vuonna 2022 kanteita nostettiin 11.

Uusista kanteista 15[40] oli unionin yleisessä tuomioistuimessa nostettuja kanteita, joista kolme[41] päätettiin jo vuonna 2023 edellä mainituilla määräyksillä.

Vastaavasti unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon tai määräykseen haettiin muutosta unionin tuomioistuimelta neljässä asiassa[42], joissa Euroopan komissio oli asianosaisena.

[35] Tuomio Covington & Burling ja Van Vooren v. komissio, T-201/21, edellä mainittu lähde, 59, 63–68 ja 71–73 kohta.
[36] Tuomio ClientEarth v. komissio, T-354/21, edellä mainittu lähde, 93 ja 94 kohta.
[37] Tuomio ClientEarth v. komissio, T-354/21, edellä mainittu lähde, 44–46, 64–68 ja 73–75 kohta.
[38] Tuomio Basaglia v. komissio, T-597/21, edellä mainittu lähde, 30–35 kohta.
[39] Tuomio Basaglia v. komissio, T-597/21, edellä mainittu lähde, 59, 69–72, 79, 85, 90–97 ja 112 kohta.
[40] Asiat Stevi ja The New York Times v. komissio, T-36/23, edellä mainittu lähde; PAN Europe v. komissio, T-104/23; Kargins v. komissio, T-110/23; eClear v. komissio, T-127/23; MBDA France v. komissio, T-154/23, edellä mainittu lähde; Acampora ym. v. komissio, T-261/23; British American Tobacco Polska Trading v. komissio, T-311/23; Acampora ym. v. komissio, T-423/23, edellä mainittu lähde; YZ v. komissio, T-537/23 AJ; Mylan Ireland v. komissio, T-585/23; Soares v. komissio, T-606/23; Shopper Union France ja Azalbert v. komissio, T-1071/23; Shopper Union France ja Azalbert v. komissio, T-1071/23 R, edellä mainittu lähde; Smart Kid v. komissio, T-1130/23 ja Huhtamaki Holding v. komissio, T-1145/23.
[41] Asiat MBDA France v. komissio, T-154/23, edellä mainittu lähde; Acampora ym. v. komissio, T-423/23, edellä mainittu lähde ja Shopper Union France ja Azalbert v. komissio, T-1071/23 R, edellä mainittu lähde.
[42] Asiat Validity v. komissio, C-51/23 P; ClientEarth v. komissio, C-249/23 P; komissio v. Covington & Burling, C-540/23 P ja BonSens.org v. Stevi ym., C-634/23 P(I).